

Hvar er hungursmarkið?

Fyrst mat og klæði - síðani húsaútreiðslur

– Vit mugu krevja av teimum, sum figgja sethús, at t.d. arbeiðsleys fáa seravtalu sum leggur sethúsaútreiðslurnar á eitt tilíkt støði, at hesi fólk hava massømilig kor. Gerst neyðugt, má lánið leggjast stilt ta tíð, familjan er í stórum trupulleikum, sigur Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður

–Hvar liggur hungursmarkið í krónum og oyrum hjá einstaka færoyinginum, hjá færoysku familjuni.

Hetta hevur Tordur Niclasen, lótingsmaður, spurt Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður um, og týsdagin fekk Tordur svarið.

Ein greið niðurstøða í kanninginum, sum landsstýrismaðurin hevur gjørt er, at húsaútreiðslurnar gera tørv hjá fólkum sera ymisk. Har summi kunnu klára seg við eini veiting, kunnu onnur als ikki, um ikki ein avtala verður gjørd við lánveitararnar. Í flestu førum tykist hetta at vera ein treyt.

Ein onnur eins greið niðurstøða er, at vanligi hugburðurin, at útreiðslurnar til rentur og avdrátt skulu gjaldast fyrst, má broytast, so fólk við seravtalum við peningastovnum eiga pening eftir sum tryggja familjuni mansømilig kor.

Út frá kanninginum heldur landsstýrið, at upphaldshjálpin eftir forsorgarlógini tryggja fólk, sum eru í figgjarligari trongstöðu, við fólkapensiónsupphæddini hava so mikið, at tey kunnu klára seg til lívsins upphald. Tí heldur landsstýrið, at fólkapensiónsupphæddin liggur oman fyri eitt møgulegt hungursmark.

Hvat er hungursmark?

Jóannes Eidesgaard sigur, at hugtakið hungursmark verður brúkt á mannannunni næstan sum best ber til, og tí er neyðugt at gera sær greitt, hvat tosað verður um, skulu krónutøl setast á.

–Um sagt verður um ein persón, at viðkomandi livir á hungursmarkinum, so má takast fyri givið, at hann bert hevur útreiðslur til tað

mest neyðuga til lívsins upphald. Her verður roknað við mat, klæði, tak yvir høvdið, hita og ljós umframt nakað til aðrar útreiðslur, sigur landsstýrismaðurin.

Eitt risalop

Jóannes Eidesgaard sigur, at aðalmálið við okkar almannalóggávu er, at eingin av landsins íbúgvum skal líða hungur og hall. Men at fara frá tí støði, vit hava livað á, og so á eitt støði, sum kann kallast rímligt, er eitt langt lóp. Men so aftur at fara á eitt støði, har vit júst ikki líða hungur og hall, er eitt risalop.

Landsstýrismaðurin sigur, at størsti trupulleikin hjá fólkum, sum vegna arbeiðsloysi søkja sær hjálp gjøgnum almannalóggávuna, eru tær ovurhonds stóru húsaútreiðslurnar, tey flestu sita við.

–Tað hevur verið vanlig hugsan, at húsaútreiðslurnar skuldu gjaldast fyrst. So fekk man at síggja, hvat var eftir, men greitt er, at tað finst ikki nakra staði í heiminum tann almannalóggávan, sum kann bera allar tær útreiðslur, fólk hava sett seg fyri. Høvuðstrupulleikin er í so máta húsaútreiðslurnar, sigur landsstýrismaðurin.

Nýggjar avtalur um lán

At tað gerst alt meira neyðugt hjá fólkum at gera seravtalur við lánveitararnar, so familjuni verður tryggjað peningur til tær mest neyðugu útreiðslurnar sum mat, klæði, ljós og hita, sigur landsstýrismaðurin seg ikki ivast í. Hann leggur aftrat, at krevjast má av figgingarstovnum, at teir skilja hesi viðurskifti, soleiðis at t.d. tey mongu, sum eru arbeiðsleys í dag, fáa seravtalu í samband við lánið, at familjuni verða tryggjað mansømilig kor, og tað hevur landsstýrið eisini gjørt peningastovnum greitt, sigur Jóannes Eidesgaard. Hann leggur aftrat, at tað kann eisini tykjast ómikið, at bankarnir fyrst eru bjargaðir gjøgnum almennar lánlækur, og at tað almenna síðani gjøgnum almennaveitingar, skal tryggja teimum øll lánsgjöldini.

Landsstýrismaðurin í almannamálum heldur tí, at skuldi hungursmarkið verið aktuelt, so má raðfestingin verða tann, at húsaútreiðslurnar mugu raðfestast seinri enn útreiðslurnar til eitt nú mat, klæði, el og hita.

tór.

Soleiðis kann ein dansk familja liva rímligt

Tað er ikki lætt at samanbera livikostnað eitt nú í Føroyum við kostnaðin í Danmark, men við svarinum hjá landsstýrismanninum í almannamálum er sett upp hvat danir rokna sum eitt rímligt krónutal, ein dansk familja skal brúka. Tílikar útrokningar hava vit ikki í Føroyum.

Tað er danska Brúkarastýrið, sum hevur gjørt útrokningarnar. Sagt verður, at tey hava hvørki roknað við útreiðslur á hungursmarkinum ella einum lívi í marglæti.

Sagt verður, at útrokningarnar eru grundaðar á eina stóra nýtslu av líbúgvum og tænastum, tí roknað verður við, at vaksnu persónarnir eru útiarbeiðandi. Talan er

ikkí um dýrar merkivørur, men heldur ikki um "discount". Prísirnir eru í høvuðsheitum innsavnaðir frá stórum handilsketum. Tað er ikki roknað við, at familjan ger nógv til sjálv. Hvørki av mati ella at tey sjálvi seyma sær klæði. Uppi mat og drekka er roknað eitt nú sodavatn, øl og vín, og einans fáar vørur eru tilboðsvørur.

Klæði og skógvar umfata eisini svimjikleði, klæði til "fint", summar-skógvar og stívar v.m. Nýtsla til persónliga røkt er roknað.

Familjan, sum er við í hesum døminum hava tvey børn, ávíkavist 3-6 og 7-10 ára gomul.

Fyri at hendan familjan skal liva rímligt sigur

Brúkarastýrið, at tey skulu hava til:

Mat og drekka: 4.143 kr.
Klæði og skógvar: 1.684 kr.
Pers. røkt: 811 kr.
Gerandisvørur: 382 kr.
Tilsamans 7.020 kr.

Er talan um einsamallan mann skal hann, sambært kanningini hjá Brúkarastýrinum, brúka til:

Mat og drekka: 1.397 kr.
Klæði og skógvar: 467 kr.
Pers. røkt: 288 kr.
Gerandisvørur: 197 kr.
Tilsamans: 2.349 kr.

Til hesi tøl kann verða lagt aftrat til samanberingar, at familjan hjá Brúkarastýrinum fær í Føroyum í forsorgarhjálp orsaka av

arbeiðsloysi 8.834 kr., harav 5.830 kr. eru roknaðar til upphaldsútreiðslur so sum mat, klæði og aðrar gerandisvørur, og einsamalli maðurin fær 4.717 kr., harav 2.830 kr. eru roknaðar til upphaldsútreiðslur.

Leiðbeinandi roknar landsstýrið við, at 40 prosent av almennaveitingini fer til húsaútreiðslur og 60 prosent til upphaldsútreiðslur.

Afrat tølunum hjá Brúkarastýrinum koma so útreiðslur til bústað, varandi nýtsluyvørur, frítíðarvirksemi, ferðing, barnansing v.m.

Bilgari í Danmark

Landsstýrið viðmerkir til hesar talupplýsingar, at

tór.